

გორის რეგიონალური ოფისი...

საქართველოს შუაგულში

მთელ საქართველოში ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის სამი რეგიონალური ოფისი მუშაობს. რეგიონალური ოფისი მისიის ოპერაციულ სიძლიერეს წარმოადგენს. აქედან მისიის დამკვირვებლები პატრულირებას ახორციელებენ და ადგილობრივ პარტნიორებთან თანამშრომლობენ.

გორის რეგიონალური ოფისი მდებარეობს ცენტრალურ საქართველოში - საქართველოს გულში - დედაქალაქ თბილისიდან ჩრდილო-დასავლეთით 80 კილომეტრის მანძილზე ქალაქ გორში, რომელიც არის სიდიდით მეექვსე ქვეყნის მასშტაბით და მისი მოსახლეობა დაახლოებით 77,000-ია.

როდესაც 2008 წლის ოქტომბერში ახლადშექმნილი მისიის დამკვირვებლები გორში ჩამოვიდნენ, ისინი გორის ცენტრში ამჟამინდელი რეგიონალური ოფისის შენობებში განთავსდნენ.

ეს შენობები, სადაც მანამდე ბანკი და რესტორანი იყო, ომს არ დაუზიანებია და ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის რეგიონალური ოფისი იქ განლაგდა.

გორის რეგიონალური ოფისი გორში ცენტრალური ადგილმდებარეობიდან და მცხეთის რეგიონალურ ოფისთან თანამშრომლობით ახორციელებს

მისიის საქმიანობას სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციული საზღვრის გასწვრივ. ფაქტობრივად გორის რეგიონალური ოფისი დე ფაქტო სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკის დედაქალაქ ცხინვალის სამხრეთით 35 კილომეტრზე ნაკლებ მანძილზეა განლაგებული.

მცირე ზომა, დიდი რაოდენობა
ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის ორი სხვა რეგიონალური ოფისის პასუხისმგებლობის ზონებთან შედარებით გორის რეგიონალური ოფისი შედარებით მცირეა.

მიუხედავად უფრო მცირე ზომისა, გორის რეგიონალურ ოფისში ყველაზე მეტი მისიის წევრი - 61 საერთაშორისო და 22 ადგილობრივი თანამშრომელი მუშაობს. თანაფარდობა ძირითადად დამოკიდებულია კონკრეტული პასუხისმგებლობის ზონაში ამოცანებისა და ინციდენტების ინტენსივობასა და ბუნებაზე.

გორის რეგიონალური ოფისის დამკვირვებლები ყოველწლიურად 1,800 პატრულირებას ატარებენ.

საგანმანათლებლო - საინფორმაციო საქმიანობაში და სოციალურ ცხოვრებაში აქტიური

გორის რეგიონალური ოფისი განსაკუთრებულად აქტიურია საგანმანათლებლო - საინფორმაციო

გორის რეგიონალური ოფისის წინ დამკვირვებლები სამხრეთ ოსეთთან ადმინისტრაციული საზღვრისკენ საპატრულო გასვლისთვის ემზადებიან. გორის ოფისის დამკვირვებლები ყოველწლიურად 1,800 პატრულირებას ატარებენ.

საქმიანობაში გორსა და ადმინისტრაციული საზღვრის გასწვრივ მცხოვრები კონფლიქტის შედეგად დაზარალებულ მოსახლეობასთან მიმართებაში.

საქმიანობა მოიცავს სკოლებში ვიზიტებსა და პრევენტაციებს ევროკავშირისა და მისიის მანდატის შესახებ, ასევე სპორტულ ღონისძიებებსა და ტურირებას. გარდა ამისა, საგანმანათლებლო - საინფორმაციო საქმიანობის ფარგლებში მისია რეგულარულად ატარებს ლექციებს გორში მდებარე სუხიშვილის სახელობის უნივერსიტეტის და თავდაცვის ეროვნული აკადემიის სტუდენტებისთვის.

რეგიონალური ოფისი ასევე ცნობილია მისი ცოცხალი სოციალური ცხოვრებით. დამკვირვებლები და ადგილობრივი თანამშრომლები რეგულარულად იღებენ მონაწილეობას მრავალ სოციალურ შეკრებებში, როგორცაა სალსას ცეკვა, კალათბურთი, ფეხბურთი და ბანქოს თამაში.

ყველა თანამშრომელი რეგულარულად აღინიშნავს მისიის წევრების დაზადების დღეებს, გაცილებებს და დღეობებსაც კი.

ეს არის... ცენტრალური საქართველო

გორის რეგიონალური ოფისის პატრულირებისთვის განკუთვნილი დაჯავშნული მანქანა სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციული საზღვრის მახლობლად მდებარე მაღალი სადამკვირვებლო პუნქტიდან ჩამოდის.

ქართლი საქართველოს ცენტრალური რეგიონია. ისტორიული მოვლენების და მისი ადგილმდებარეობიდან გამომდინარე, რომელიც მთავარი მდინარის მტკვარის ზედა, ცენტრალურ და ქვედა ნაკადებს მოიცავს, ქართლი დაყოფილია სამ რეგიონად - ზემო ქართლი, ქვემო ქართლი და შიდა ქართლში.

შიდა ქართლის რეგიონი გორის ოფისის პასუხისმგებლობის მთავარ ზონას წარმოადგენს. ეს რეგიონი ყოველთვის საქართველოს გულად მოიხსენიებოდა. მისი ტერიტორია არის დაახლოებით 6,200 კმ² და იგი გორის, კასპის,

ქვეყნის ზალი

ხელსაყრელი ამინდის პირობებისა და ნიადაგის გამო შიდა ქართლი ცნობილია თავისი წვნიანი ხილით - ვაშლით, ატმით და ქლიავით. ჰავა ზომიერად თბილი და ტენიანია, საშუალო წლიური ტემპერატურა დაახლოებით 11°C, სადაც მაქსიმალურია 42°C, და მინიმალური -32°C.

რეგიონი ასევე მდიდარია ბუნებრივი წყლებით, მდინარეებითა და სარწყავი ინფრასტრუქტურით. აყვავებული სოფლის მეურნეობის სექტორის გამო ტერიტორია მჭიდროდ არის დასახლებული.

გორის ადგილი ისტორიაში

გორი შიდა ქართლის რეგიონალური დედაქალაქია, ისტორიულად ცნობილი იბერიის სამეფოს ცენტრი, რაც იბერიის ნახევარკუნძულში არ უნდა აგვერიოს. მე-4 საუკუნეში, მას შემდეგ, რაც წმინდა ნინომ ქრისტიანობა შემოიტანა, იბერია ერთ-ერთი პირველი სამეფო გახდა, რომელმაც ქრისტი იწამა. მოგვიანებით, კლასიკური ანტიკურობისა და შუა საუკუნეების პერიოდში იბერიამ ქართველების ეთნიკური და პოლიტიკური კონსოლიდაციის საკითხში მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა. დღეს ქალაქ გორის მიერ ადმინისტრირებული მხარე საქართველოს გულს წარმოადგენს, რომელიც ბერძნული, რომაული, ბიზანტიური და ირანული გავლენის გასაყარზე საუკუნეების მანძილზე ქრისტიანულ რელიგიას, კულტურას და ქართულ ენას აერთიანებდა.

უახლეს ისტორიაში გორი ცნობილია როგორც საბჭოთა ლიდერის იოსებ სტალინის (1878-1953) დაბადების ადგილი. სტალინი, იოსებ ბესარიონის ძე ჯულაშვილი ეროვნებით ქართველი იყო.

2008 წლის აგვისტოს ომის დროს გორს რუსეთის საჰაერო ძალები დაესხა.

საავიაციო დარტყმები გორის სამხედრო ობიექტებზე და საცხოვრებელ უბნებზე განხორციელდა. 2008 წლის 11 აგვისტოსთვის საქართველოს სამხედრო და სამთავრობო პერსონალმა და მოსახლეობის უმრავლესობამ დატოვა ქალაქი, რომელიც შემდეგ რუსეთის ფედერაციის სამხედროებმა, სამხრეთ ოსეთის შეიარაღებულმა ძალებმა და ჩრდილოეთ კავკასიის მოხალისეებმა დაიპყრეს. მათ ქალაქი 2008 წლის 22 აგვისტოს დატოვეს, ანუ საქართველოსა და რუსეთის პრეზიდენტების მიერ ევროკავშირის შუამავლობით ცეცხლის შეწყვეტის ექვსპუნქტიანი შეთანხმების ხელმოწერიდან 10 დღის შემდეგ.

ცენტრალური საქართველოს რეგიონები

ადმინისტრაციული ერთეული	მოსახლეობა	კმ ²
გორის მუნიციპალიტეტი და ქალაქი*	125,900	2,310
კასპი*	43,771	802
ქარელი*	41,316	1,099
ხაშური*	52,603	585
ჯავა (ათვლა კონფლიქტამდე)	10,000	1,448
ცხინვალი (ათვლა კონფლიქტამდე)	30,000	7
სულ	303,590	6,251

*2014 მოსახლეობის აღწერა

ქარელის, ხაშურის, ცხინვალის, ჯავის მუნიციპალიტეტებისა და ქალაქ გორის ადგილობრივი მმართველობისგან შედგება.

2008 წლის აგვისტოს ომის შემდეგ, საქართველოს ხელისუფლებამ რეგიონის ჩრდილოეთ ნაწილზე კონტროლი დაკარგა, კერძოდ, ეს არის ცხინვალი, ჯავა და ქარელისა და გორის რაიონების ჩრდილოეთ ტერიტორიები (საერთო ფართობი დაახლოებით 1,400 კმ²), ამჟამად რეგიონის დაახლოებით 4,800 კმ² ცენტრალური ხელისუფლების იურისდიქციაში იმყოფება.

ადმინისტრაციული საზღვრის 390 კმ ჰყოფს თვითგამოცხადებულ რეგიონს

ცენტრალურ საქართველოში ადმინისტრაციული საზღვრის 390 კილომეტრი სამხრეთ ოსეთს დანარჩენი საქართველოსგან (თბილისის მიერ ადმინისტრირებულ ტერიტორია) ჰყოფს.

ადმინისტრაციული საზღვარი რუსეთის ფედერაციის საზღვრიდან სამხრეთით აღმოსავლეთით და შემდეგ ჩრდილოეთით ისევ რუსეთის ფედერაციის საზღვრამდე უ-ფორმით იშლება. მისიის საველე ოფისებს დამკვირვებლები პატრულირებას

ადმინისტრაციული საზღვრის მიმდებარე ტერიტორიაზე აწარმოებენ. ადმინისტრაციული საზღვრის დასავლეთ და სამხრეთ ნაწილი, რომელიც 280-მდე კილომეტრია, არის გორის რეგიონალური ოფისის პასუხისმგებლობის ზონა, ხოლო აღმოსავლეთ ნაწილი, დარჩენილი 110 კილომეტრი - მცხეთის რეგიონალური ოფისის პასუხისმგებლობის ზონა. ადმინისტრაციული საზღვრის ნაწილი, რომელიც გორის რეგიონალური ოფისის პასუხისმგებლობის ზონას წარმოადგენს, ორ სექტორად იყოფა:

მთიანი ჩრდილო-დასავლეთის სექტორი და სამხრეთის სექტორი, რომელიც ცნობილია თავისი განსაკუთრებით ნაყოფიერი მიწით და ამიტომ აქ ბევრი ფერმა და ბაღია განლაგებული.

თითოეულ სექტორში ორი კონტროლირებადი გადაკვეთის პუნქტია. მიუხედავად ამისა, ხალხი ადმინისტრაციულ საზღვარს კონტროლირებადი გადაკვეთის პუნქტების გარდა სხვა ადგილებზეც კვეთს.

მეწინავე ოპერატიული ბაზა საჩხერეში

გორის რეგიონალური ოფისის საჩხერეში მეწინავე ოპერატიული ბაზის მუშაობას უზრუნველყოფს. ეს ბაზა ხშირად, მაგრამ არა ყოველთვის, არის თანამშრომლებით დაკომპლექტებული. იგი გამოიყენება როგორც ბაზა საველე ოფისის პასუხისმგებლობის ზონის ჩრდილო-დასავლეთ სექტორში სამთო პატრულირების დროს.

როკის გვირაბი

როკის გვირაბი არის დაახლოებით 2000 მეტრის სიმაღლეზე ტრანსკამის გზატკეცილზე განლაგებული სატრანსპორტო გვირაბი დიდი კავკასიონის მთებში. ეს სამხრეთ ოსეთის და რუსეთის ფედერაციაში შემავალი ჩრდილოეთ ოსეთის მთავარი დამაკავშირებელი გზაა. გვირაბის სიგრძე 3,750 მეტრია, იგი საბჭოთა ხელისუფლების მიერ 1984 წელს გაიხსნა. 2008 წლის აგვისტოს ომის დროს გვირაბი დაზიანდა. რეკონსტრუქცია ორ წელიწად ნახევარი გაგრძელდა და 2015 წლის ოქტომბერში დასრულდა.

თბილისის მიერ ადმინისტრირებული ტერიტორია

რუსეთის ფედერაცია

როკის გვირაბი

თბილისის მიერ ადმინისტრირებული ტერიტორია

საჩხერე

კონტროლირებადი გადაკვეთის პუნქტი სინაგურში
კონტროლირებადი გადაკვეთის პუნქტი ქარზანის ხიდზე

სამხრეთ ოსეთი

ადმინისტრაციული საზღვარი

ცხინვალი

კონტროლირებადი გადაკვეთის პუნქტი ზარდიანთკარში

კონტროლირებადი გადაკვეთის პუნქტი ერგნეთში

გორი

ადგილი ინციდენტების პრევენციისა და მათზე რეაგირების მექანიზმის ფარგლებში გამართული შეხვედრებისთვის

შეხვედრები ინციდენტების პრევენციისა და მათზე რეაგირების მექანიზმის ფარგლებში ყოველთვიურად სოფელ ერგნეთთან მდებარე ორ საგულშაგოს შორის იმართება. ეს შეხვედრები საქართველოში ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიისა და ევროპის უსაფრთხოებისა და თანამშრომლობის ორგანიზაციის (ეუთო) ერთობლივი ხელშეწყობით ტარდება და მას ესწრებიან მონაწილეები თბილისის მიერ ადმინისტრირებული ტერიტორიიდან, რუსეთის ფედერაციიდან, და სამხრეთ ოსეთიდან.

რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეების ბაზები

2009-დან 2012 წლამდე სამხრეთ ოსეთთან ადმინისტრაციული საზღვრის გასწვრივ რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეების 19 ბაზა იყო აღმართული. ისინი სამხრეთ ოსეთში რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეების ობიექტების კომპლექსის ნაწილია. ბაზები, როგორცაა მონიშნული არმისთავის ბაზა, დაკომპლექტებულია რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეებით, რომლებიც დე ფაქტო სამხრეთ ოსეთის მესაზღვრეებთან ერთად რეგულარულად პატრულირებენ ადმინისტრაციულ საზღვარზე მანქანებით, ფეხით ან სათვალთვალო სისტემებს იყენებენ.

ტირიფონის სარწყავი არხი

ტირიფონის არხი ძალზე მნიშვნელოვანია სოფლის მეურნეობისთვის ადმინისტრაციული საზღვრის გასწვრივ. ათასობით ფერმერი და მათი ოჯახები დამოკიდებულია არხზე, როგორც ერთადერთ სარწყავ საშუალებაზე. არხი საბჭოთა კავშირის დროს აშენდა და არის მნიშვნელოვანი ინფრასტრუქტურის მაგალითი, რომელიც ადმინისტრაციულ საზღვარს რამდენჯერმე კვეთს. ადმინისტრაციული საზღვრის ორივე მხარეზე მოქმედი ინფრასტრუქტურის მუშაობის ხელშეწყობა მისიისთვის დიდ ინტერესს წარმოადგენს, როგორც კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობის ცხოვრების ნორმალიზაციაზე მიმართული მისი ძალისხმევების ნაწილი.

ბორდერიზაციის ნიშნები

"სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკის" არ არის აღიარებული არც ევროკავშირის და მისი წევრი სახელმწიფოების და არც საერთაშორისო თანამეგობრობის უმრავლესობის მიერ. შესაბამისად, ადმინისტრაციული საზღვარი თბილისის მიერ ადმინისტრირებულ ტერიტორიასა და დე ფაქტო სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკას შორის არ არის აღიარებული, როგორც სახელმწიფო საზღვარი.

ბორდერიზაცია არის ტერმინი, რომელსაც მისია იყენებს ადგილზე "ხაზის" გავლის ხილვადობის ფიზიკური მონიშვნისა და საქმიანობის ასაღწერად. ამ "ხაზს"

მისია "ადმინისტრაციულ საზღვარს" უწოდებს, თბილისის მიერ ადმინისტრირებული ტერიტორიის ხელისუფლება - "საოკუპაციო ხაზს", რუსეთის ფედერაცია და სამხრეთ ოსეთის დე ფაქტო ხელისუფლება - "სახელმწიფო საზღვარს".

სამხრეთ ოსეთთან ადმინისტრაციული საზღვრის მთელ გაყოლებაზე რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეები ნიშნებს და დაბრკოლებებს აღმართავენ, ინარჩუნებენ და განახლებენ. თბილისის მიერ ადმინისტრირებული ტერიტორიის ხელისუფლება არ ატარებს და მხარს არ უჭერს ბორდერიზაციასთან დაკავშირებულ არანაირ საქმიანობას.

ბორდერიზაციის ზომები აცალკევებს ადმინისტრაციული საზღვრის ორივე მხარეს მცხოვრებ ადგილობრივ საზოგადოებებს და დაბრკოლებებს უქმნის გადაადგილების თავისუფლებას.

ზმირ შემთხვევაში, ბორდერიზაცია ბალებში და ყანებში იჭრება, რითაც ხელს უშლის მფლობელებს მათი ნაკვეთები დამუშავებონ და მოსავალი აიღონ. ეს უარყოფითად აისახება ორივე მხარეს მცხოვრები სოფლის მეურნეობით დაკავებულ ოჯახების საარსებო გარემოზე. ადგილზე ბორდერიზაციის სხვადასხვა ნიშნები შეიმჩნევა. ქვემოთ მოყვანილია ყველაზე გავრცელებული.

ამჟამად სამხრეთ ოსეთის რესპუბლიკა აღიარებულია მხოლოდ ოთხი გაეროს წევრი სახელმწიფოს მიერ: რუსეთის ფედერაცია, ვენესუელა, ნიკარაგუა და ნაურუ. ორმა გაეროს წევრმა სახელმწიფომ ტუვალუმ და ვანუატუმ თავიანთი აღიარება გააუქმა.

მწვანე "სახელმწიფო საზღვრის" ნიშნები

2008 წლის ომის შემდეგ ადმინისტრაციული საზღვრის გასწვრივ უკვე აღიმართა ორასზე მეტი მწვანე ნიშანი. ძველი ნიშნები (მარჯვნივ) რეგულარულად იცვლება ახალი ნიშნებით (მარცხნივ).

მწვანე უსაფრთხოების ღობეები

ადმინისტრაციული საზღვრის გასწვრივ რამდენიმე სახის ღობე არსებობს. ყველაზე ტიპური მწვანე უსაფრთხოების ღობეა. ღობეები ძირითადად სამხრეთით დასახლებულ ადგილებში შეიმჩნევა, სადაც დიდ მონაკვეთზე მწვანე უსაფრთხოების ღობეები განლაგებულია. ადმინისტრაციული საზღვრის 55 კილომეტრზე მეტი შემოღობილია. მიუხედავად იმისა, რომ შემოღობვა უმეტესად 2009-დან 2013 წლამდე მოხდა, სარემონტო და სარეკონსტრუქციო სამუშაოები გრძელდება.

მავთულხლართები და სპირალურად დახვეული ეკლიანი მავთულები ღობეების გასამლიერებლად ან შესაცვლელად მავთულხლართები და სპირალურად დახვეული ეკლიანი მავთულების ბარიერები აღიმართა. სპირალურად დახვეული ეკლიანი მავთულების დიდი ხვეულები აკორდონივით იშლება.

ბორდერიზაციის ნიშნები

ზოლები მიწაზე

მიწაზე მოხსნილი ან საგზაო რანდით დამუშავებული ფართო ზოლები გაკეთებულია ადმინისტრაციული საზღვრის აღსანიშნავად. ეს ზოლები, ხშირად მოხსენიებული ხანძრის საწინააღმდეგო ზოლებად, ხშირად სასოფლო სამეურნეო დანიშნულების ან საძოვრებად გამოყენებულ ღია მიწებში შეინიშნება. მათ რეგულარულად განაახლებენ და ზოგჯერ რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეები და დე ფაქტო სამხრეთ ოსეთის მესაზღვრეები საპატრულო ბილიკებად იყენებენ. ცოტა ხნის წინ ასევე შემჩნეული იყო უფრო ღრმა თხრილები.

საგუმბაგოები და პატრულირება

რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეებს ადმინისტრაციული საზღვრის გასწვრივ აქვთ. საგუმბაგოები, როგორც წესი, მაღალ ადგილებზეა განლაგებული და ხშირად დაფარულია სეზონური კამუფლაჟის ბადეებით. მესაზღვრეების პატრულირება სხვადასხვა საგუმბაგოებს შორის ხშირად შეინიშნება, თუმცა ზოგი საგუმბაგო არ არის ხოლმე პერსონალით დაკომპლექტებული.

სათვალთვალო ტექნიკა ადმინისტრაციული საზღვრის გასწვრივ შეინიშნება რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეების მიერ გამოყენებული სხვადასხვა სახის სათვალთვალო ტექნიკა. აღჭურვილობის სპექტრი მერყეობს სათვალთვალო კამერების პილონებიდან ბუჩქებზე ან ხეებზე მოთავსებული მოძრაობის დეტექტორებამდე.

მეწინავე ოპერატიული ბაზა საჩხერეში

გორის რეგიონალური ოფისის პასუხისმგებლობის ზონის ჩრდილო-დასავლეთის სექტორის მაღალმთიან რეგიონში ეფექტიანი პატრულირებისთვის შეიქმნა მეწინავე ოპერატიული ბაზა იმერეთის რეგიონის ჩრდილო-აღმოსავლეთ კუთხეში პატარა ქალაქ საჩხერის მახლობლად. მეწინავე ოპერატიული ბაზა მუდმივად არ არის თანამშრომლებით დაკომპლექტებული, მაგრამ რეგულარულად მთელი წლის განმავლობაში დამკვირვებლების მიერ გამოიყენება როგორც ბაზა სამთო პატრულირების დროს.

ამ ადგილებს, მათ შორის, გადაკვეთის პუნქტებს სინაგურსა და ქარზმანის ხიდზე და დაკვირვების პუნქტებს პერევეში, ონსა და ჩონთოში, რომელიც მთებსა და ფერდობებზეა განლაგებული, ახასიათებს თვალწარმტაცი პეიზაჟები, აქ არის ისტორიული ქალაქები და ადგილები, რომელსაც აუცილებლად უნდა ეწვიოს ვისაც საქართველო, მისი ხალხი, ისტორია და კულტურა აინტერესებს.

მეწინავე ოპერატიული ბაზა საჩხერეში განლაგებულია შემოღობილ და დაცულ ტერიტორიაზე.

დამკვირვებელი, გამოცემა #4, აპრილი 2017

„დამკვირვებლის“ ეს გამოცემა ეძღვნება ცენტრალურ საქართველოს, იქ არსებულ ადმინისტრაციულ საზღვარს და ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის გორის რეგიონალურ ოფისს.

მთავარი რედაქტორი: დეზ დოილი.
სარედაქციო კოლეგია: ჰასსე რესენბრო, იოჰანეს-მიკაელ მაკი და კაუპო კანდი.

რა, რატომ და როგორ ...

ადმინისტრაციული საზღვრის გადაკვეთასთან დაკავშირებული დაკავებები

სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციული საზღვრის სამხრეთი ნაწილი ცენტრალური საქართველოს ყველაზე ნაყოფიერ და მჭიდროდ დასახლებულ სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებს კვეთს.

ადამიანთა, ფერმების, პირუტყვის და მიწის ნაკვეთების ამ სიჭარბეში ადმინისტრაციული საზღვარი ორივე მხარეს კონფლიქტის შედეგად დაზარალებული მოსახლეობისთვის მუდმივ გამოწვევას წარმოადგენს. იგი ხელს უშლის გადაადგილების თავისუფლებას; ზღუდავს სასოფლო-სამეურნეო მიწების ეფექტიან დამუშავებას და მეგობრებსა და ოჯახებს აცალკევებს.

მოქმედი საბუთების მქონე მიმოსვლელებს სამხრეთ ოსეთის ადმინისტრაციული საზღვრის გადაკვეთა და უკან დაბრუნება კონტროლირებადი გადაკვეთის პუნქტებში შეუძლიათ.

სამხრეთ ოსეთთან ადმინისტრაციული საზღვრის განზრახ ან შემთხვევით სხვაგან გადაკვეთა რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეების ან დე ფაქტო სამხრეთ ოსეთის მესაზღვრეების მიერ დაკავებას იწვევს.

როდესაც მიმომსვლელები ცდლობენ გადაკვეთონ ადმინისტრაციული საზღვარი სამხრეთ ოსეთში თბილისის მიერ ადმინისტრირებული ტერიტორიიდან.

უმეტეს შემთხვევაში, დაკავებულთა განთავისუფლება ცხელი ხაზის მეშვეობით მოხერხდა. ცხელი ხაზის გააქტიურების მონაცემებზე დაყრდნობით, მისიამ დაარეგისტრირა დაკავებების წლიური რაოდენობა:

2016 წლის დაკავებები

ღია წყაროების ინფორმაციის თანახმად, დე ფაქტო სამხრეთ ოსეთის ხელისუფლების ცნობით, 2016 წელს მათ 549 დაკავებათა საქმე აღძრეს, რომელიც დაკავშირებულია ე.წ. "სახელმწიფო საზღვრის გადაკვეთასთან", აქედან 413 ეხებოდა დე ფაქტო სამხრეთ ოსეთის მაცხოვრებელთა მცდელობებს შესულიყვნენ თბილისის მიერ ადმინისტრირებულ ტერიტორიაზე ან დე ფაქტო სამხრეთ ოსეთის მხარეს შეზღუდული სასაზღვრო რეჟიმის ზონაში. დანარჩენი 136 ეხებოდა თბილისის მიერ ადმინისტრირებულ ტერიტორიაზე მაცხოვრებლებს, ვინც სამხრეთ ოსეთში გადავიდა.

წელი	2011	2012	2013	2014	2015	2016	საშუალო
დაკავებულები	91	96	172	148	160	137	134

წლიური დაკავებების საშუალო რიცხვი დაკავების შემთხვევები ხშირად ხდება - საშუალოდ, ყოველწლიურად მისიის ცხელი ხაზის (იხ. დამკვირვებელი, გამოცემა #3) მიერ რეგისტრირდება ადმინისტრაციულ საზღვარზე ან მის მახლობლად დაკავების 134 შემთხვევა

ეს რიცხვი პრაქტიკულად შეესაბამება მისიის ცხელი ხაზის მიერ აღრიცხულ დაკავებათა რიცხვს. 2016 წელს ადმინისტრაციული საზღვრის გადაკვეთასთან დაკავშირებული დაკავებების ყველაზე ხშირი მიზეზები:

თბილისის მიერ ადმინისტრირებულ ტერიტორიაზე მცხოვრებ პირთა დაკავებები 2016 წელს

კლასიფიკაცია	მიზეზი	დაკავებულები
1	მწყემსები	20
2	ჯონჯოლის სეზონური კრეფა	13
3	შემის ჭრა	9
4	საოჯახო ვიზიტებო და დღესასწაულები	9
5	სოფლის მეურნეობა და მიწის ნაკვეთები	7
6	წადირობა	4
7	რელიგიური (ეკლესიაში და სასაფლაოზე მისვლა, დაკრძალვის ან სხვა რელიგიურ ცერემონიაში მონაწილეობა)	2
8	სხვა	73
	სულ	137

ცხრა ნაბიჯი: დაკავებიდან განთავისუფლებამდე

ჩვეულებრივ, დაკავებები ფაქტობრივ ადმინისტრაციულ საზღვარზე ან მასთან ძალიან ახლოს ხდება, მაგრამ ასევე არსებობს მაგალითები, როდესაც დაკავებები მისგან გარკვეული დაშორებით მიმდინარეობს. ზოლო წლების განმავლობაში მისიის მიერ დაგროვილი გამოცდილება ავლენს ადმინისტრაციული საზღვრის გადაკვეთასთან დაკავშირებული დაკავებების ტიპიურ ნიმუშს:

1.

დაკავება

უმეტეს შემთხვევაში, დაკავებას რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეები ანაზორცილებენ. დაკავების შემდეგ დაკავებულს ჩამოერთმევა მობილური ტელეფონი, პირადობის დამადასტურებელი საბუთები და ღირებული ნივთები. იმ შემთხვევაში, თუ დაკავებულს თან აქვს სანადირო იარაღი ან შეშის მოსაჭრელი ნაჯახი, ეს ნივთები სამუდამოდ ჩამოერთმევა.

2.

უმუშაოდ დაკავების შემდეგ

ხდება დაკავებულის ტრანსპორტირება რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეების უახლოეს ბაზაზე. იქ იღებენ დაკავებულის ფოტოს და თითების ანაბეჭდებს და კითხავენ, როგორც წესი, დაკავებულს მიეწოდება ინფორმაცია შემდგომი პროცესის და ასევე მოსალოდნელი ჯარიმის და გადაცემის პროცედურის შესახებ.

3.

ცხელი ხაზის ამოქმედება.

ჩვეულებრივ, რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრე, რომელიც პასუხისმგებელია ცხელი ხაზის მუშაობაზე, ამოქმედებს ცხელ ხაზს, რათა მოახდინოს საქართველოს ხელისუფლების ინფორმირება დაკავების გარემოებების შესახებ. თუ დაკავებულს პირადობის დამადასტურებელი საბუთების წარმოდგენა არ შეუძლია, რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეები ამას საქართველოს ხელისუფლებას სთხოვენ.

4.

გადაცემა

სამხრეთ ოსეთის დე ფაქტო უსაფრთხოების სტრუქტურების წარმომადგენლებისთვის. რუსეთის ფედერაციის მესაზღვრეების მიერ ფორმალურად დასრულების შემდეგ სამხრეთ ოსეთის დე ფაქტო უსაფრთხოების სტრუქტურების წარმომადგენლები იღებენ დაკავებულს ცხინვალის იზოლატორში გადასაყვანად.

5.

იზოლატორში მოხვედრა

ცხინვალის იზოლატორში მოხვედრისას დაკავებული წინასწარ დაკითხვას გაივლის. დაკავებულს ჩვეულებრივ მიეწოდებათ წყალი და საკვები, აქვთ ტუალეტის და, საჭიროების შემთხვევაში, სამედიცინო დახმარების გამოყენების საშუალება. ყოფილი დაკავებულები აღწერენ პირობებს, როგორც მისაღებს, მაგრამ ამ ინფორმაციის გადასამოწმებლად საერთაშორისო ორგანიზაციები ამ ობიექტებზე პრაქტიკულად არ დაიშვება.

ცხრა ნაბიჯი: დაკავებიდან განთავისუფლებამდე

6.

სასამართლო წარმოება

იზოლაციაში მოხვედრის შემდეგ რაც შეიძლება მალე დაკავებული ცხინვალის დე ფაქტო სასამართლოს წინაშე წარსდგება. როგორც წესი, დაკავებულს ეძლევა არჩევანი "სახელმწიფო საზღვრის უკანონო გადაკვეთისთვის" თავი დამნაშავედ ცნოს და 2000 რუსული რუბლის* (32 ევრო) ოდენობის ჯარიმა გადაიხადოს, ან თავი უდანაშაულოდ ცნოს და ამ შემთხვევაში იგი განუსაზღვრელი ვადით იქნება დაკავებული, სანამ სრული გამოძიება არ დასრულდება. თუ დაკავებულს აქვს ჯარიმის გადახდისთვის საკმარისი თანხა, იგი ჯარიმას გადაიხდის. თუ არა, ჯარიმას, როგორც წესი, იხდის დაკავებულის ოჯახი, რომელიც სამხრეთ ოსეთში ცხოვრობს, ან დაკავებულის მშობლიურ ადგილას მცხოვრები ნათესავები.

7.

განთავისუფლება.

მას შემდეგ, რაც ჯარიმის საკითხი მოაგვარდება, დე ფაქტო სამხრეთ ოსეთის ხელისუფლება ცხელ ხაზს ამოქმედებს, რათა უზრუნველყოს, რომ უსაფრთხოების სტრუქტურების წარმომადგენლები თბილისის მიერ ადმინისტრირებული ტერიტორიიდან მზად იყვნენ მიიღონ დაკავებული განთავისუფლებისას. განთავისუფლებამდე დაკავებულს ჩამორთმეული ნივთები უბრუნდება.

8.

გადაცემა.

კონტროლირებადი გადაკვეთის პუნქტი ერგნეთში რეგულარულად გამოიყენება დე ფაქტო სამხრეთ ოსეთის ხელისუფლების მიერ დაკავებულთა გასანთავისუფლებლად. გადაკვეთის პუნქტში დაკავებულს თბილისის მიერ ადმინისტრირებული ტერიტორიის უსაფრთხოების სტრუქტურების წარმომადგენლები მიიღებენ. დაკავებულის დაბრუნებისთანავე მას საქართველოს რეგიონალური პოლიცია გამოვითხავს.

9.

მისიის ინტერვიუ

განთავისუფლებიდან 10 დღის ვადაში, მისიის გორის რეგიონალური ოფისის შესაბამისობის გუნდის დამკვირვებლები ადრე დაკავებულ პირს სთავაზობენ დაკავების შემდგომ ნებაყოფლობით გამოვითხვაში მონაწილეობის მიღებას.

* მეორეჯერ დაკავებისას ჯარიმა 5000 რუსული რუბლია. მესამედ დაკავებისას პირი ერთთვისანი პატიმრობით და ჯარიმით ისჯება.

- გამოცემულია საქართველოში ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის მიერ
- კონტაქტი: press@eumm.eu
- დეზ დოილი, პრესსპიკერი: des.doyle@eumm.eu
- ჰასე რესენბრო, პრესისა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის ოფიცერი: hasse.resenbro@eumm.eu
- გვერდით: www.eumm.eu, www.facebook.com/eumm_geo და www.flickr.com/photos/eeas-csdp/albums/72157677976230403

საქართველოში ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისია ამჟამად ევროკავშირის ერთადერთი მოქმედი მისიაა, რომელიც სპეციფიურად დაკვირვებაზეა მიმართული. 2016 წლის 12 დეკემბერს ევროპის საბჭომ მისიის მანდატი 2018 წლის 14 დეკემბრამდე გააგრძელა. ევროკავშირის სადამკვირვებლო მისიის ხელმძღვანელი არის კონსტანტინე იანკუსკასი (ლიტვა). ადრე ამ თანამდებობაზე მოღვაწეობდნენ ტოივო კლარაი (ესტონეთი), ანდჟეი ტიმკევიჩი (პოლონეთი), და ჰანსიორგ ჰაბერი (გერმანია).

პატრულირება ყოველთვის არ არის...

პარკში გასეირნება

ყველა დამკვირვებელი ოფროუდისა და ზამთრის პირობებში ტარების ტრენინგს გადის.

გორის რეგიონალური ოფისის პასუხისმგებლობის ზონის რელიეფი განსაკუთრებული მრავალფეროვნებით არის ცნობილი. ჩრდილო-დასავლეთით მთიანი ადგილებიდან დაწყებული სამხრეთ ნაწილებში ფართო სასოფლო-სამეურნეო სავარგულებით და ბაღებით დასრულებული.

დღე და ღამე, თოვლსა და ტალახში, მდელოებსა და მთებში - გორის რეგიონალური ოფისის დამკვირვებლები კვირაში შვიდი დღის განმავლობაში დილიდან გვიან საღამომდე და ასევე ღამის განმავლობაში პატრულირებას აწარმოებენ.

როდესაც გორის რეგიონალური ოფისის დამკვირვებლები ზუსტი

ინფორმაციის უზრუნველსაყოფად პატრულირებაზე გადიან, ისინი თავიანთი მოვალეობის შესასრულებლად და ყველაზე შორეული ადგილების მისაღწევად აღჭურვილი არიან ფართო სპექტრს ტექნიკით (იხ. დამკვირვებელი, გამოცემა #1); იქნება ეს მშრალი ზაფხული, წვიმიანი შემოდგომა თუ თოვლიანი ზამთარი.

თავიანთი მოვალეობის შესასრულებლად დამკვირვებლებს განსაზღვრული აქვთ სადამკვირვებლო პუნქტები, რომელიც განსაკუთრებით გამოსადეგია ადმინისტრაციული საზღვრის გასწვრივ რელიეფზე და მიმდინარე საქმიანობაზე დასაკვირვებლად. ამ ადგილების მისაღწევად პატრულირებაზე გასულ დამკვირვებლებს ხშირად უწევთ

თქრიალა მდინარეებზე გადასვლა და ასევე შორეულ მთაგორიან ან ტყიან მიდამოებში ფეხით მისვლა. გულმოდგინე დაგეგმვა, რუკის წაკითხვის შესანიშნავი უნარი და სხვადასხვა სანავიგაციო მოწყობილობების გამოყენება მნიშვნელოვანია რთული რელიეფის პირობებში, სადაც ადმინისტრაციული საზღვრის ზუსტი ადგილმდებარეობა იშვიათად აღინიშნება.

პატრულირებაზე გასული ჯგუფები, რომელიც თავიანთ მოვალეობას დამითაც ასრულებენ, ყველა ღონეს ხმარობენ, რომ ხილვადები იყვნენ.

რთული რელიეფის მიუხედავად, ლანდშაფტი ულამაზესია, იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოში ოთხი განსხვავებული სეზონია.

გორის რეგიონალური ოფისის დამკვირვებლები მთიან საპატრულო გასვლაზე

თვალწარმტაცი ხედები გორის რეგიონალური ოფისის პასუხისმგებლობის ზონაში.

1

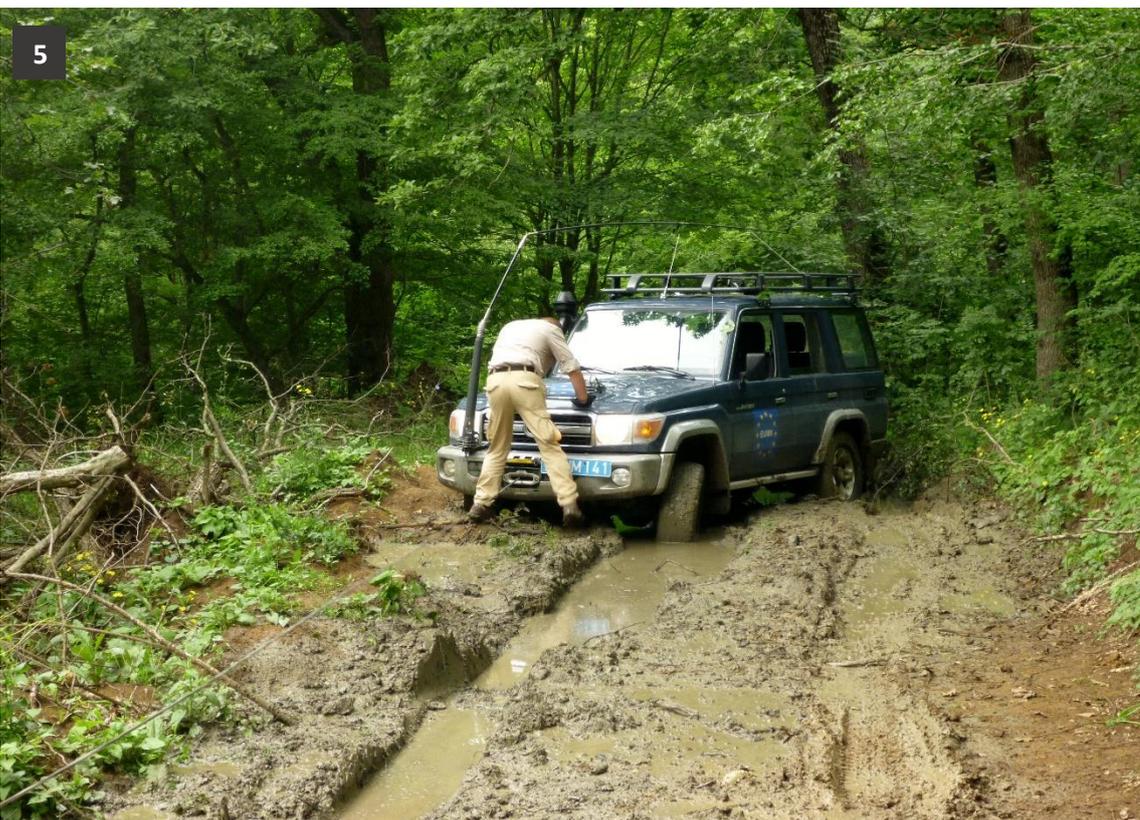
2

3

4

5

1. პატრულირება მთებში ზოგჯერ მდინარეების გადაკვეთას მოითხოვს.
2. დამის პატრულირებაზე დამკვირვებლები თავის ადგილმდებარეობას და რუკაზე კოორდინატებს ამოწმებენ.
3. ადმინისტრაციული საზღვრის მახლობლად მდებარე სოფელში გაჩერებული ტოიოტა ლუნდ კრუიზერის უკან ნაწილზე მიმგრებულ ტელესკოპურ ანთაზე დამონტაჟებული მაღალი ხარისხის კამერა.
4. დამკვირვებლები საფხვამვლო პატრულირებაზე პასუხისმგებლობის ზონის მაღალმთიან მონაკვეთზე მდებარე სადამკვირვებლო პუნქტის მიღწევისას.
5. მიზანშეწონილია, რომ ყველა პატრულირებაზე მინიმუმ ორი საპატრულო მანქანა გავიდეს.

სპეციფიკა

ხუთი დამკვირვებლისგან შემდგარი გუნდი ვალდებულია გორის რეგიონალური ოფისის პასუხისმგებლობის ზონაში ჩაატაროს პატრულირება ადამიანის უსაფრთხოების საკითხებთან დაკავშირებით.

მათი ძირითადი ამოცანაა აწარმოონ დაკვირვება ადამიანის უფლებათა სფეროში არსებულ მდგომარეობაზე, მათ შორის, გადაადგილების თავისუფლებაზე, ისევე, როგორც ესაუბრონ არასამთავრობო ორგანიზაციებს, ადგილობრივი ხელისუფლების წარმომადგენლებს და მოსახლეობას ადმინისტრაციული საზღვრის ორივე მხარეს.

საპატრულო ჯგუფი აკვირდება და ანგარიშს წარადგენს ყოველდღიური ცხოვრების შესახებ, რომელიც სხვაგან ხალხისთვის ჩვეულებრივად უზრუნველყოფილია. რაც შეიძლება მოიცავდეს როგორც ონკანში სუფთა სასმელი წყლის არსებობას, გაზის მიწოდების საიმედო პირობებში საქმლის მომზადებას, ავადმყოფობის დროს ჯანდაცვის ხელმისაწვდომობას,

მოსავლის აღებას, ასევე თავიანთი ბები-ბაბუის საფლავზე ყვავილების დადებას. გორის რეგიონალური ოფისის ადამიანის უსაფრთხოების საკითხებზე მომუშავე საპატრულო ჯგუფის უფროსის რობერტ მანგჰამის თქმით, ეს ამოცანა შეიძლება აღქმული იყოს, როგორც 2008 წლის ომისგან განცალკევებული. "მაგრამ, ნაკლებად სავარაუდოა, რომ უსაფრთხოების სფეროს ოფიციალური წარმომადგენლების ქმედებებმა საომარი მოქმედებების განახლება გამოიწვიოს. უფრო სავარაუდოა, რომ ნაპერწკალი გაღვივდეს გაღიზიანებული ფერმერის მიერ, ვინც საკუთარი სავარგულებიდან მავთულხლართებით მოულოდნელად განაცალკევებს. ასეთი ინციდენტები ჩვეულებრივ მოვლენად რჩება და შესაძლოა მათი სწრაფი ესკალაცია", ამბობს იგი.

ადამიანის უსაფრთხოების საკითხებზე მომუშავე საპატრულო ჯგუფის პრიორიტეტები სეზონებზეა დამოკიდებული. მაგალითად, ადრეულ გაზაფხულზე სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოებზე და სარწყავი არხის შეკეთებაზე დაკვირვება მომავალი მოსავლის აღების დროისთვის

პოტენციური ცხელი წერტილების გამოვლენის საშუალებას იძლევა. ასევე ჯგუფი ასახავს ადგილებს, სადაც რელიგიური დღესასწაულების დროს ეკლესიებისა და სასაფლაოების ხელმისაწვდომობა დამაბულობას წარმოქმნის.

გარდა ამისა, სკოლისა და ჯანდაცვის კლინიკის თანამშრომლებთან მჭიდრო ურთიერთობები სკოლის მოსწავლეების მიერ ადმინისტრაციული საზღვრის გადაკვეთასთან ან თბილისის მიერ ადმინისტრირებულ ტერიტორიაზე სამხრეთ ოსეთიდან სამკურნალოდ წამოსულ პაციენტებთან დაკავშირებული პოტენციური პრობლემების ადრეული დადგენის საშუალებას იძლევა.

ირიგაციის ხელმისაწვდომობა გადამწყვეტია ფერმერების საარსებო გარემოსთვის. ადამიანის უსაფრთხოების საკითხებზე მომუშავე საპატრულო ჯგუფები აკვირდება სარწყავ არხებს პასუხისმგებლობის ზონაში.

გორის რეგიონალური ოფისის ადამიანის უსაფრთხოების საკითხებზე მომუშავე საპატრულო ჯგუფის უფროსი რობერტ მანგჰამი და მისი კოლეგა სასოფლო-სამეურნეო სეზონის დაწყებამდე ადგილობრივ ფერმერს ესაუბრებიან.

